

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DISPOZIȚIE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire

În conformitate cu Programul național „Diaspora” pentru anii 2024-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1032/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 61-63, art. 122), Guvernul DISPUNE:

1. Se aprobă Mecanismul național de asistență la revenire, se anexează.
2. Cancelaria de Stat, prin intermediul Biroului relații cu diaspora, va monitoriza și va coordona procesul de implementare a Mecanismului național de asistență la revenire și va prezenta anual, până la data de 30 martie, un raport în acest sens.
3. Finanțarea acțiunilor în cadrul Mecanismului național de asistență la revenire va fi acoperită din contul și în limitele alocațiilor bugetare aprobate anual pentru Cancelaria de Stat.
4. Ministerele și alte autorități administrative centrale vor asigura suportul necesar în realizarea acțiunilor în cadrul Mecanismului național de asistență la revenire.
5. Se recomandă autorităților administrației publice locale să desemneze persoane responsabile de acordarea asistenței persoanelor revenite.
6. După punerea în exploatare a Sistemului informațional „Serviciul guvernamental de suport clienți”, Cancelaria de Stat va asigura, după necesitate, integrarea Mecanismului național de asistență la revenire cu sistemul informațional respectiv.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. ____/2025

MECANISMUL național de asistență la revenire

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Mecanismul național de asistență la revenire (în continuare - *Mecanism*) stabilește modul de organizare a asistenței în procesul de revenire și reintegrare a cetățenilor Republicii Moldova care s-au stabilit temporar sau permanent peste hotarele țării, timp de minim un an, sau care au revenit în ultimele 6 luni sau intenționează să revină în țară.

2. Mecanismul funcționează ca un ghișeu unic, instituit în cadrul Biroului relații cu diaspora, care oferă beneficiarilor asistență informațională din domeniul administrativ, economic și social, printr-un sistem coordonat de suport cu mai multe niveluri.

3. În sensul prezentului mecanism sunt utilizate următoarele noțiuni de bază:

3.1. *beneficiar* – cetățean al Republicii Moldova (împreună cu familia acestuia care include soțul, soția, copiii, care pot fi și cetățeni străini), stabilit temporar sau permanent peste hotarele țării, timp de minim un an, sau care a revenit în ultimele 6 luni sau intenționează să revină în țară, în interesul căruia este prestat serviciul de asistență la revenire.

3.2. *servicii publice* – activități administrative necomerciale cu caracter individual, realizate de prestatorul de servicii publice, cu sau fără solicitarea beneficiarilor de servicii, care vizează realizarea drepturilor, libertăților, obligațiilor și intereselor legitime ale acestora, asigurându-le, după caz, beneficiile materiale sau nemateriale corespunzătoare.

3.3. *puncte focale* – persoane responsabile desemnate din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale (la recomandare), care asigură funcționarea celui de-al doilea nivel de asistență în cadrul Mecanismului.

3.4. *parteneri* – organizații necomerciale, asociații diasporale, sectorul privat, organizații internaționale care au stabilite parteneriate cu Cancelaria de Stat sau cu autoritățile administrației publice centrale și care pot fi antrenate la asigurarea celui de-al treilea nivel de asistență în cadrul Mecanismului.

Capitolul II OBIECTIVE ȘI ATRIBUȚII

4. Mecanismul are următoarele obiective principale:

4.1. oferirea asistenței individuale beneficiarilor la etapa de pre-revenire, revenire și post-revenire pentru identificarea necesităților și stabilirea planului individual de parcurs la revenire;

4.2. coordonarea cu autoritățile administrației publice centrale și colaborarea cu autoritățile administrației publice locale și alte instituții relevante în procesul de acordare a asistenței la revenire și reintegrare;

4.3. studierea politicilor autorităților administrației publice centrale cu impact privind susținerea la revenire și reintegrare, a documentelor și materialelor relevante, precum și experienței altor țări;

4.4. stabilirea și dezvoltarea relațiilor de colaborare cu partenerii, în vederea extinderii și consolidării eforturilor de asistență la revenire și reintegrare;

4.5. elaborarea rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare privind suportul la revenire și reintegrare, precum și analiza nivelului de satisfacție a beneficiarilor în ceea ce privește serviciile prestate;

4.6. elaborarea propunerilor de politici publice pentru facilitarea revenirii și reintegrării diasporei ca urmare a analizei parcursului de revenire și reintegrare.

5. Cancelaria de Stat, prin intermediul Biroului relații cu diaspora (*BRD*), asigură realizarea următoarelor atribuții:

5.1. elaborarea suportului documentar necesar pentru activitățile în cadrul Mecanismului;

5.2. organizarea instruirilor periodice ale specialiștilor pe subiecte ce țin de procesul de revenire;

5.3. elaborarea și actualizarea periodică a surselor de informare privind suportul la revenire;

5.4. facilitarea comunicării cu beneficiarii, prin crearea rețelelor persoanelor revenite și organizarea discuțiilor cu acestea (online și offline și a sesiunilor informative a altor evenimente de comunitate, care permit promovarea istoriilor de succes și schimbul direct de experiență și exemple de bune practici între beneficiari;

5.5. consilierea și informarea beneficiarilor despre:

5.5.1. accesul la serviciile publice garantate conform cadrului legal;

5.5.2. recunoașterea formală a studiilor și calificărilor profesionale obținute peste hotare, conform procedurilor stabilite în actele normative;

5.5.3. oportunitățile educaționale, programele de educație pentru adulți și formarea profesională, integrarea copiilor și adolescenților în sistemul educațional;

5.5.4. serviciile medicale acordate în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală, inclusiv despre procedura de înregistrare la medicul de familie;

5.5.5. oportunitățile de inițiere a unei afaceri;

5.5.6. târgurile locurilor de muncă și alte oportunități de angajare;

5.5.7. oportunități de implicare în activități comunitare și de voluntariat pentru a facilita integrarea socială și construirea de rețele sociale;

5.5.8. prestațiile de asigurări sociale, inclusiv asigurările sociale stabilite în condițiile acordurilor internaționale.

5.6. referirea beneficiarilor, în funcție de nevoile identificate, către alte nivele de asistență:

5.6.1. autoritățile și instituțiile publice care oferă intervenție specializată prin intermediul punctelor focale;

5.6.2. partenerii care oferă accesul beneficiarilor la servicii și programe ce nu sunt acoperite de sistemul public, inclusiv consiliere juridică și psihologică, acces la programe de mentorat, cursuri de instruire și altele.

Capitolul III STRUCTURA MECANISMULUI

6. Mecanismul oferă un cadru de interacțiune accesibil pentru beneficiari, prin utilizarea mai multor canale de comunicare, inclusiv:

6.1. soluții software (site-uri web, poșta electronică, aplicații online de apeluri audio/și sau video și de mesaje gratuite, alte soluții software);

6.2. linii telefonice de suport pentru informare rapidă;

6.3. consiliere fizică la sediul BRD;

6.4. evenimente și sesiuni de informare pentru beneficiari.

7. Suportul oferit în cadrul Mecanismului se desfășoară pe următoarele niveluri de asistență:

7.1. *primul nivel de asistență* – informare și orientare. La acest nivel, BRD este responsabil de contactul inițial cu beneficiarii și include:

7.1.1. recepționarea solicitărilor prin telefon, e-mail, platforme online sau fizic;

7.1.2. identificarea nevoilor beneficiarului printr-un interviu inițial și completarea unui formular de consiliere;

7.1.3. oferirea de informații personalizate despre:

7.1.3.1. proceduri administrative;

7.1.3.2. acces la educație, servicii medicale, piața muncii, asigurare socială și asistență socială;

7.1.3.3. oportunități de antreprenoriat și reintegrare economică;

7.1.4. referirea cazurilor mai complexe către nivelul doi de suport;

7.1.5. monitorizarea beneficiarilor timp de până la un an, pentru a urmări progresul reintegrării lor;

7.2. *al doilea nivel de asistență* – intervenție specializată. La acest nivel, autoritățile și instituțiile publice oferă suport specializat prin intermediul punctelor focale, având următoarele responsabilități:

7.2.1. preluarea solicitărilor transmise de BRD și soluționarea acestora prin oferirea sprijinului specializat;

7.2.2. asigurarea accesului la serviciile publice prestate;

7.2.3. oferirea informațiilor actualizate, ghidare în accesarea programelor oferite de stat;

7.2.4. raportarea către BRD a stadiului cazurilor gestionate, semestrial și la solicitare, în format narativ sau tabelar;

7.2.5. participarea la instruiți, ședințe de lucru, evenimente de socializare, organizate de BRD;

7.3. *al treilea nivel de asistență* – suport complementar. La acest nivel, în caz de necesitate, Cancelaria de Stat, prin intermediul Biroului relații cu diaspora, stabilește relații de cooperare cu partenerii pentru a asigura accesul beneficiarilor la servicii și programe care nu sunt acoperite de sistemul public, inclusiv consiliere juridică și psihologică, acces la programe de mentorat, cursuri de instruire și altele.

Capitolul IV DESCRIEREA PROCESULUI

8. Interacțiunea cu beneficiarii, la primul nivel de asistență, începe prin contactul inițial și analiza necesităților în cadrul BRD.

La această etapă, beneficiarul contactează BRD prin telefon, email sau fizic, persoana responsabilă din cadrul BRD evaluează situația și necesitățile beneficiarului, întocmește un formular de consiliere și stabilește un plan personalizat de revenire și reintegrare a beneficiarului;

9. În cazul în care soluționarea cazului depășește competențele BRD, beneficiarul este referit către al doilea nivel de suport, pentru acordarea serviciilor specializate de către autoritățile administrației publice competente, care preiau cazurile și oferă soluții concrete în funcție de necesitățile beneficiarului.

Procedura de referire implică formularea unei solicitări din partea BRD prin email instituțional către autoritățile și instituțiile publice / punctele focale, care conține date ale beneficiarului, descrierea situației problematice, intervențiile realizate la nivelul BRD, precum și motivul trimiterii către al doilea nivel de suport. După caz, solicitarea este însoțită de alte documente relevante. Autoritățile și instituțiile publice / punctele focale confirmă preluarea cazului. La necesitate, formularea solicitării este precedată de comunicarea telefonică între reprezentantul BRD și punctele focale din cadrul autorităților.

Persoana responsabilă din cadrul BRD urmărește progresul soluționării cazului prin menținerea unei comunicări active cu autoritățile și instituțiile publice, solicitări semestriale sau la necesitate de raportare a gestionării cazurilor referite, solicitări suplimentare, oficiale, în cazurile în care apar obstacole, în limita cadrului de competență.

10. În cazul în care beneficiarul are nevoi adiționale, BRD îl referă către organizațiile partenere pentru oferirea suportului complementar de integrare socială, care este facilitată prin activități comunitare de mentorat și suport emoțional.

Capitolul V

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

11. BRD întreține contactul cu beneficiarii și menține o bază de date despre aceștia, pentru o perioadă de până la un an după revenire.

În această perioadă, persoana responsabilă din cadrul BRD colectează informațiile necesare pentru îmbunătățirea serviciilor de asistență, prin măsurarea progresului suportului oferit beneficiarilor și a gradului de satisfacție a acestora privind asistența oferită, prin intermediul chestionarelor, interviurilor, platformelor online.

Evaluarea calității serviciilor primite este folosită pentru îmbunătățirea mecanismului, inclusiv identificarea și implementarea schimbărilor necesare, pentru un mecanism de servicii mai eficient și adaptat nevoilor beneficiarilor.

12. BRD elaborează rapoarte semestriale care includ:

12.1. numărul de beneficiari care și-au exprimat interesul de a primi pentru prima dată asistență la revenire;

12.2. numărul de beneficiari care au beneficiat de alte servicii în țară, înainte de a se adresa în acest scop la BRD;

12.3. numărul de beneficiari care au solicitat informații sau consiliere a doua oară sau de mai multe ori;

12.4. numărul cumulativ al sesiunilor de consiliere;

12.5. numărul de beneficiari clasificat pe gen și țări de revenire;

12.6. tipul de servicii către care au fost referiți beneficiarii, clasificate după număr;

12.7. gradul de satisfacție al beneficiarilor privind suportul oferit.

Nota explicativă

la proiectul Dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.

Proiectul a fost elaborat de Biroul relații cu diaspora al Cancelariei de Stat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Viziunea edificării unui Mecanism național de asistență la revenire (în continuare Mecanismul) este de a crea o comunitate puternică și coezivă, în care cetățenii Republicii Moldova, reveniți din străinătate, să fie integrați armonios și să contribuie activ la dezvoltarea economică, socială și culturală a țării. Astfel, se propune crearea și implementarea unui mecanism de furnizare a serviciilor relevante procesului de reintegrare, sprijinind fiecare persoană revenită să-și reconstruiască viața acasă cu demnitate, respect și oportunități egale.

Prin parteneriate solide cu instituții guvernamentale, organizații non-guvernamentale, comunități locale și parteneri internaționali, aspirăm să oferim un mediu favorabil și inclusiv, care să răspundă nevoilor complexe ale celor reîntorși și să le faciliteze reintegrarea completă și sustenabilă.

Instituirea Mecanismului va avea impact multidimensional și va aduce următoarele beneficii:

1. Beneficiile economice și sociale:

Cetățenii reveniți aduc cu ei experiență profesională, abilități noi și cunoștințe acumulate în străinătate, care pot fi extrem de valoroase pentru dezvoltarea economică a țării. Un Mecanism național de asistență la revenire poate facilita utilizarea acestor resurse, sprijinind antreprenoriatul, inovarea și dezvoltarea comunitară. În plus, reintegrarea reușită a acestor cetățeni poate contribui la coeziunea socială și la reducerea tensiunilor sociale.

2. Suport pentru problemele recurente ale revenirii:

Reîntoarcerea acasă după o perioadă îndelungată în străinătate implică numeroase provocări, inclusiv găsirea unui loc de muncă, accesul la servicii de sănătate, obținerea documentelor necesare și adaptarea la schimbările sociale și culturale. Fără suport adecvat, aceste provocări pot descuraja reîntoarcerea și pot duce la o reintegrare inadecvată. Un mecanism specializat poate oferi sprijin personalizat și coordonat pentru a adresa aceste probleme.

3. Prevenirea exodului de creiere:

Moldova se confruntă cu un exod de creiere, pierzând un număr considerabil de profesioniști și tineri talentați care caută oportunități mai bune în străinătate. Facilitarea reintegrării printr-un mecanism dedicat poate atrage înapoi aceste talente și poate asigura că expertiza lor este utilizată pentru dezvoltarea națională. Programele de reintegrare bine gestionate pot crea un mediu atractiv pentru profesioniștii care doresc să se întoarcă.

4. Îmbunătățirea politicilor publice:

Un Mecanism de asistență la revenire ar putea funcționa ca un centru de colectare a datelor și feedback-ului de la cetățenii reveniți, oferind informații valoroase pentru formularea și ajustarea politicilor publice. Astfel, autoritățile pot răspunde la nevoile cetățenilor și pot dezvolta strategii și programe mai eficiente pentru atragerea și reintegrarea moldovenilor din diaspora.

5. Consolidarea relației cu diaspora:

Menținerea unei relații puternice cu diaspora și facilitarea reîntoarcerii acestora sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova. Un Mecanism de asistență la revenire poate funcționa ca un punct central de contact pentru cetățenii din străinătate, oferindu-le informații, suport și încrederea necesară pentru a se întoarce și a contribui la comunitățile lor de origine.

6. Implementarea programelor de reintegrare:

În baza analizei provocărilor cu care se confruntă cetățenii la reîntoarcere, pot fi propuse programe specifice pentru sprijinirea cetățenilor reveniți, cum ar fi cursuri de recalificare profesională, suport antreprenorial, consiliere psihologică și integrare socială. Prin coordonarea acestor programe, cetățenii reveniți pot beneficia de un sprijin integrat și cuprinzător.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu aquis-ul UE.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele Mecanismului:

- 1) Oferirea asistenței individuale cetățenilor de peste hotare la etapa de pre-revenire, revenire și post-revenire pentru identificarea necesităților și stabilirea planului individual de parcurs la revenire;
- 2) Colaborarea și coordonarea cu autorități publice centrale, locale și alți actori relevanți în procesul de acordare a consultanței specializate la revenire;
- 3) Studiarea politicilor autorităților publice centrale cu impact privind susținerea la revenire, documentelor și materialelor relevante, precum și experienței altor țări;

- 4) Stabilirea și dezvoltarea parteneriatelor cu mediul asociativ și alți actori relevanți din țară și de peste hotare în vederea extinderii și consolidării eforturilor de asistență la revenire;
- 5) Elaborarea rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare privind suportul la revenire, precum și analiza nivelului de satisfacție a beneficiarilor în ceea ce privește serviciile de care au beneficiat.
- 6) Elaborarea propunerilor de politici publice pentru facilitarea revenirii și reintegrării diasporei ca urmare a analizei parcursului de revenire.

5. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile ce țin de funcționarea Mecanismului vor fi acoperite din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate anual Cancelariei de Stat, în cadrul Programului 2403 „Susținerea diasporei”, în Cadrul Bugetar pe termen mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, fiind estimate anual, câte 4 mln lei. În bugetul de stat pentru anul 2025 la subprogramul prenotat (fără proiecte finanțate din surse externe) sunt aprobate mijloace financiare în sumă de 9,0 mil lei. De asemenea, menționăm că proiectul nu va avea impact financiar asupra bugetelor locale, luând în considerare faptul că punctul 5 din proiect privind desemnarea persoanelor responsabile are caracter de recomandare, concomitent existând posibilitatea că atribuțiile de acordare a asistenței persoanelor revenite le pot îndeplini persoane angajate deja în cadrul autorităților publice locale.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de Dispoziție nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului, accesibil la următorul link:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13999

Secretar de stat al Guvernului /semnat electronic/ Ana CALINICI

SINTEZA
la proiectul

Dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Mecanismului național
de asistență la revenire

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Afacerilor Externe		Ministerul Afacerilor Externe (MAE) a examinat proiectul de dispoziție a Guvernului Republicii Moldova cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025) și comunică faptul că susține inițiativa, fără obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Cu referire la proiectul dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului		Cu referire la solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-3128 din 21.03.2025, privind avizarea proiectului Dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic	S-a luat act.

		202/CS/2025), Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA), a examinat setul de documente și reieșind din competențele atribuite, comunică despre susținerea acestuia. Menționăm că, în măsura în care persoanele revenite sunt interesate de programele/ instrumentele implementate de către IP ODA, acestea au posibilitatea de a consulta toate modalitățile de suport și informații adiționale cu privire la condițiile și criteriile de eligibilitate, accesând pagina web a organizației: www.oda.md, sau prin intermediul telefonului: +373 (22) 22 57 99. IP ODA apreciază pozitiv instituirea unui mecanism de suport dedicat cetățenilor Republicii Moldova, reveniți din străinătate întru facilitarea integrării sociale și economice a acestora.	
Ministerul Afacerilor Interne		Urmare examinării proiectului dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), Ministerul Afacerilor Interne comunicăm următoarele. La punctul 3.1 din anexă propunem completarea noțiunii de „beneficiar” după cum urmează: (împreună cu familia acestuia, care include și cetățeni străini).	Se acceptă.

Această completare are rolul de a reflecta corect statutul familiei beneficiarului, inclusiv a membrilor acesteia care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova, dar care se află în aceeași situație și beneficiază de aceleași drepturi și servicii, asigurându-se astfel o aplicabilitate corectă și echitabilă a normelor.

Subsidiar, recomandăm autorului de a încadra în proiect prevederi referitoare la evaluarea serviciilor de către beneficiari pentru asigurarea unui feedback constructiv și pentru îmbunătățirea continuă a proceselor.

Aceasta ar putea include aspecte precum:

- Mecanisme de feedback – Implementarea unor instrumente (chestionare, interviuri, platforme online) prin care beneficiarii să poată evalua calitatea serviciilor primite.

- Utilizarea feedback-ului – Stabilirea unor proceduri clare privind modul în care feedback-ul primit de la beneficiari va fi folosit pentru îmbunătățirea mecanismului, inclusiv identificarea și implementarea schimbărilor necesare.

Se acceptă.

A fost completat punctul 11.

		Aceste măsuri ar contribui la un mecanism de servicii mai eficient și adaptat nevoilor beneficiarilor.	
Ministerul Finanțelor		Ministerul Finanțelor a examinat proiectul dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire, (număr unic 202/CS/2025), remis spre avizare/expertizare de către Cancelaria de Stat nr. 18-69-3128 din 21 martie 2025 și, reieșind din competența sa funcțională, comunică următoarele. Punctul 5 din nota de fundamentare privind fundamentare economico-financiară, la final de completat cu textul: „În bugetul de stat pentru anul 2025 la subprogramul prenotat (fără proiecte finanțate din surse externe) sunt aprobate mijloace financiare în sumă de 9,0 mil lei”. Suplimentar, pct. 5 al proiectului prevede aprobarea recomandării pentru autoritățile administrației publice locale să desemneze persoane responsabile de acordarea asistenței persoanelor revenite, fără descrierea în nota de fundamentare a impactului financiar asupra bugetelor locale. Respectiv, autorul urmează să precizeze dacă cheltuielile respective urmează a fi asigurate	Se acceptă. Se acceptă. Nota explicativă a fost completată cu aspecte ce țin de impactul financiar asupra bugetelor locale.

		de către Cancelaria de Stat sau autoritatea publică locală. Reieșind din cele relatate, proiectul de dispoziție urmează a fi ajustat la definitivarea acestuia.	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale		Prin prezenta, cu referire la proiectul dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în limita competențelor, comunică următoarele: La punctul 7.2.4 se va aduce claritate asupra procesului de raportare, cu accent pe frecvența raportării și pe modalitatea prin care aceasta se realizează, fie prin intermediul platformei create în cadrul proiectului, fie prin alte metode alternative. Aceste clarificări vor asigura monitorizarea eficientă a persoanelor direcționate de către Biroul Relații cu Diaspora către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), permițând astfel diferențierea față de persoanele care s-au înregistrat individual la ANOFM, în afara sistemului coordonat de suport.	Se acceptă.
Ministerul Educației și Cercetării		Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul dispoziției cu privire	

	la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (înregistrat cu număr unic 202/CS/2025), autor - Cancelaria de Stat și propune următoarele. La proiectul Mecanismului național de asistență la revenire (Anexă): - Capitolul II Obiectivele și activitățile, pct. 5.5., subpct. 5.5.2. textul „recunoașterea formală a studiilor și calificărilor profesionale obținute peste hotare” se propune a fi completat și va avea următorul conținut, „recunoașterea formală a studiilor și calificărilor profesionale obținute peste hotare, conform procedurilor stabilite în actele normative în vigoare”.	Se acceptă.
Ministerul Sănătății	Ministerul Sănătății a examinat proiectul dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025) și comunică următoarele. Instituirea unui Mecanism național de asistență la revenire este o inițiativă binevenită să sprijine cetățenii din diaspora care doresc să se întoarcă în Republica Moldova, oferindu-le asistență și suport pentru reintegrarea în societate, pentru a contribui la dezvoltarea economiei și a comunităților locale.	

	Astfel, implicarea autorităților publice locale este oportună, întrucât unele servicii sunt desconcentrate la nivel local (de ex. domeniul de învățământ sau asistența medicală primară, etc.) În context, propunem completarea Mecanismului național de asistență la revenire, cu atribuții și responsabilități pentru autoritatea publică locală. Prin urmare, considerăm expunerea pct. 4 al dispoziției în următoarea redacție: „4. Ministerele, alte autorități administrative centrale și autoritățile publice locale” în continuare conform textului. În anexă: la pct. 3.3 după cuvântul: „centrale” de completat cu cuvintele „și locale”;	Nu se acceptă. Proiectul poate avea caracter exclusiv de recomandare pentru autoritatea publică locală, conform Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă principiul autonomiei locale, care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice Se acceptă.
--	---	---

		La pct. 9 la final de completat cu cuvintele: „în limita cadrului de competență”, deoarece acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească limitele autorității sau responsabilității care i-au fost atribuite, respectând astfel legea și procedurile corespunzătoare, fără a face abuz în soluționarea cazului.	Se acceptă.
Compania Națională de Asigurări în Medicină		Cu referire la proiectul dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), Compania Națională de Asigurări în Medicină, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele. La proiectul Mecanismului național de asistență la revenire: Dispoziția de la pct.1 și accețiunea termenului „beneficiar” de la subpct. 3.1 se vor corela, deoarece nu este clar pentru care categorie de cetățeni ai Republicii Moldova, stabiliți temporar sau permanent peste hotarele țării, se va institui Mecanismul prenotat: care revin și care intenționează să revină în țară sau cei care au revenit în ultimele 6 luni.	Se acceptă.

	Deși subpct. 3.3 definește noțiunea „puncte focale”, această noțiune nu se utilizează în textul proiectului Mecanismului. Prin urmare, recomandăm excluderea subpct. 3.3 sau, după caz, completarea proiectului cu atribuțiile punctului focal. La subpct. 5.5.4 menționăm că în Republica Moldova funcționează sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală (AOAM). Pentru a obține statutul de persoană asigurată în cadrul sistemului AOAM, persoanele urmează să se încadreze în una din următoarele categorii: persoane angajate, asigurate de Guvern sau asigurate în mod individual. Asigurarea obligatorie de asistență medicală oferă persoanelor asigurate posibilități egale în obținerea asistenței medicale oportune și calitative, volumul căreia este prevăzut în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 874/2024, acordat de către prestatorii de servicii medicale și farmaceutice contractați de Compania Națională de Asigurări în Medicină. În acest context, propunem reformularea subpct. 5.5.4. după cum urmează:	Se acceptă. A fost completat punctul 7.2 din proiect care vizează intervenția specializată.
--	---	---

		„5.5.4. serviciile medicale acordate în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală, inclusiv despre procedura de înregistrare la medicului de familie”. De asemenea, la subpct. 7.1.3.2, propunem substituirea cuvântului „sănătate” cu sintagma „servicii medicale”, pentru asigurarea corectitudinii formulării dispoziției.	Se acceptă. Se acceptă.
Casa Națională de Asigurări Sociale		Casa Națională de Asigurări Sociale a examinat proiectul dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025) și comunică, în limita competențelor funcționale, următoarele propuneri. Cu referire la necesitatea asigurării acțiunilor Cancelariei de Stat, prin intermediul Biroului relații cu diaspora (BRD), se propune completarea subpunctului 5.5. cu un subpunct nou 5.5.8 care să vizeze prestațiile de asigurări sociale, inclusiv asigurările sociale stabilite în condițiile acordurilor internaționale. La Capitolul III, pct.7, subpct.7.1.3.2 să fie expus în următoarea redacție:	Se acceptă. Se acceptă.

		„7.1.3.2. acces la educație, sănătate, piața muncii, asigurare socială și asistență socială”. Propunerea respectivă derivă din prevederile expuse în punctul 2 din proiect, care face referire la descrierea asistenței informaționale din domeniul social.	
Agencia Servicii Publice		Ca urmare a examinării demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-3128 din 21.03.2025 cu privire la avizarea proiectului dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), conform competențelor deținute, vă comunicăm următoarele obiecții și propuneri. Punctul 5 al Dispoziției, formularea: „Se recomandă autorităților administrației publice locale să desemneze persoane responsabile pentru acordarea asistenței persoanelor revenite” va condiționa dificultăți în identificarea persoanei responsabile/de contact din cadrul instituției, care să răspundă solicitărilor de suport și va periclita procesul de colectare a informațiilor necesare pentru monitorizarea și îmbunătățirea serviciilor de asistență. Prin urmare, considerăm că desemnarea	Nu se acceptă. Proiectul poate avea caracter exclusiv de recomandare pentru autoritatea publică locală, conform Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă principiul autonomiei locale, care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației

	persoanelor responsabile ar trebui să fie obligatorie și nu doar recomandabilă. În punctul 3.1 din Mecanismul național de asistență la revenire, noțiunea de beneficiar nu este clar definită în ceea ce privește includerea membrilor „familiei acestuia”. Este necesară o clarificare a termenilor pentru a evita orice neînțelegeri în implementarea acestui mecanism. În punctul 7.2.4 din Mecanismul național de asistență la revenire este necesar de precizat modul în care se va realiza procesul de raportare către Biroul relații cu diaspora a stadiului cazurilor gestionate. Este esențial ca acest proces să fie organizat cu o frecvență definită clar, pentru a asigura monitorizarea eficientă a evoluției fiecărui caz în parte. În punctul 9 din Mecanismul național de asistență la revenire este necesar să fie descrisă în detalii procedura de referire a beneficiarilor către al doilea nivel de suport pentru acordarea serviciilor specializate. De	locale, o parte importantă din treburile publice Se acceptă. A fost completată definiția. Se acceptă. Se acceptă.
--	---	---

		asemenea, sugerăm să fie stabilit mecanismul, prin care persoana responsabilă din cadrul Biroului relații cu diaspora urmărește progresul soluționării cazurilor și intervine atunci când apar obstacole.	
Agencia de Guvernare Electronica		Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronica” (AGE) a examinat proiectul dispoziției cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), autor – Cancelaria de Stat, prezentat spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm următoarele propuneri: 1.Potrivit prevederilor pct.9 din Hotărârea Guvernului nr.976/2023 cu privire la aprobarea Conceptului Serviciului guvernamental de suport clienți și a Conceptului Sistemului informațional „Serviciul guvernamental de suport clienți”, autoritățile/instituțiile publice prestatoare de servicii, care vor asigura individual serviciile de consultanță și suport de nivelurile 2 și 3, vor realiza activitățile respective prin utilizarea obligatorie a Sistemului informațional „Serviciului guvernamental de suport clienți”. Subsecvent, ținând cont de faptul că Mecanismul național de asistență la	

	revenire întrunește elemente specifice unui serviciu de suport clienți, în perspectiva punerii în exploatare a Serviciului guvernamental de suport clienți și a sistemului informațional aferent, propunem completarea proiectului de hotărâre, după pct.5, cu un nou punct cu următorul conținut: „6. După punerea în exploatare a Sistemului informațional „Serviciul guvernamental de suport clienți”, Cancelaria de Stat va asigura integrarea Mecanismului național de asistență la revenire cu sistemul informațional respectiv.” 2. În vederea asigurării utilizării corecte a noțiunilor stabilite de cadrul normativ din domeniul tehnologiei informației, propunem expunerea sbp.6.1. din proiectul de Mecanism respectiv cu următorul conținut: „6.1. soluții software (site-uri web, poșta electronică, aplicații online de apeluri audio/și sau video și de mesaje gratuite, alte soluții software);”.	Se acceptă. A fost completat pct. 6 al textului Dispoziției. Se acceptă.
Agencia de Investiții	Agencia de Investiții informează că examinat proiectului dispoziției Guvernului privind instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025) expediat spre avizare și, în	S-a luat act.

		limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Justiției		Urmare examinării proiectului dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire (număr unic 202/CS/2025), comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit expunerii de motive în nota de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat cu scopul de a crea o comunitate puternică și coezivă, în care cetățenii Republicii Moldova, reveniți din străinătate, să fie integrați armonios și să contribuie activ la dezvoltarea economică, socială și culturală a țării. Astfel, se propune crearea și implementarea unui mecanism de furnizare a serviciilor relevante procesului de reintegrare, sprijinind fiecare persoană revenită să-și reconstruiască viața acasă cu demnitate, respect și oportunități egale. Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul care a impus intervenția normativă. Obiecții de ordin conceptual nu avem de formulat. Pe plan redacțional, în raport cu normele de tehnică legislativă prin prisma Legii nr. 100/2017 cu privire la actele	

	normative, expunem următoarele observații și recomandări. La proiectul Dispoziției Pentru asigurarea unui stil juridic normativ și în vederea respectării normelor de tehnică legislativă, recomandăm reformularea denumirii proiectului în raport cu pct. 1 din proiect, prin care „se aprobă Mecanismul național de asistență la revenire”. În pct. 1, textul „ , conform anexei” propunem a fi substituit cu textul „(se anexează)”, conform uzanțelor de redactare a actelor normative. La proiectul Mecanismului Parafa de aprobare a anexei se va indica după cum urmează: „Aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. ____/2025”. La pct. 3 semnalăm că, noțiunea „puncte focale” în redacția propusă de autor nu este clară după conținut și nu este justificată, deoarece nu este utilizată în textul actului normativ. La Capitolul II recomandăm reformularea denumirii reieșind din	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. A fost completat punctul 7.2 din proiect care vizează intervenția specializată. Se acceptă.
--	--	--

	conținutul soluțiilor preconizate privind obiectivele și acțiunile propuse. Subsidiar, la subpct. 5.6 atenționăm caracterul incomplet și ambiguu al normelor, fapt pentru care propunem reformularea acestora.	Se acceptă.
--	--	-------------

Secretar de stat al Guvernului /semnat electronic/ **Ana CALINICI**